

## **Příloha č. 7: Kritéria hospitační činnosti ředitelky ZUŠ J. B. Foerster**

### **Základní umělecká škola J. B. Foerster, Jičín, Valdštejnovo náměstí 1**

## **Kritéria hospitační činnosti ředitelky ZUŠ**

Základem hospitační činnosti ředitele ZUŠ je průběžné získávání informací o úrovni organizace a zejména kvalitně výchovně vzdělávacího procesu jednotlivých pedagogů, oddělení a oborů. Vzdělávací proces nelze hodnotit pouze na základě hospitace ve vyučovací lekci, ale je dlouhodobým procesem, při kterém je třeba cílevědomě sledovat individuální práci pedagoga se žákem, jeho postupný rozvoj, vystupování, zapojení do veřejného uměleckého života, přístup k plnění úkolů, znalost platné legislativy, další vzdělávání, rozvoj osobní a hrdosti k pedagogickému stavu.

Při sledování úrovně kvality vzdělávání žáků je vhodné, k získání objektivního náhledu, sledovat proces od okamžiku zadání daného problému přes studijní postupy až k finálnímu výstupu. Je třeba sledovat přístupu pedagoga i žáka k řešení technických, výrazových i teoretických problémů. Součástí hospitační činnosti je nejen sledování individuální práce jednotlivých pedagogů, ale především celých oddělení i oborů. Získané poznatky o individuální i kolektivní práci pedagogického sboru je třeba syntetizovat a pravidelně vyhodnocovat. K syntéze poznatků slouží především vystoupení žáků na veřejnosti – interní večírky, koncerty školy, všechny druhy zkoušek, ale i sledování zájmu žáků o kulturní dění mimo školu – koncerty, výstavy, divadelní představení a další pořady profesionálních umělců, aktivní zapojení ve výchovných předmětech na základní, popřípadě střední škole apod.

Výsledky hospitační činnosti jsou vždy po provedené hospitaci s pedagogem projednány a je proveden zápis o hospitaci. Hospitační zápis obsahuje základní informace o hospitovaném žákovi (základní nacionály, zadanou látku, úroveň zvládnutí zadaného úkolu apod.). Dalším obsahem je především hodnocení práce pedagoga – tj. kvalita jeho přípravy na vyučovací lekci, pohotovost při řešení vzniklých problémů, úroveň a odborná erudovanost při vysvětlování zadané látky – teoreticky a především prakticky, jeho celkový přístup k žákovi – kritické zhodnocení práce žáka učitelem, vedení žáka k samostatnosti apod. Nedílnou součástí hodnocení práce pedagoga je i úroveň a kvalita předepsané dokumentace – třídní knihy, žakovské knížky(sešity), katalogy o průběhu studia žáka, katalog nastudovaných skladeb – HO, evidence o mimoškolní umělecké činnosti žáka apod.

Velmi důležitým kritériem hodnocení je i kvalita ročního plánu práce výchovně vzdělávací činnosti jednotlivých žáků, skupin a tříd vzhledem k individualitě dítěte, učebním osnovám a učebním plánům. Roční plán práce žáka nesmí být dogmatem, ale musí zcela jasně charakterizovat a vymezovat výchovně vzdělávací cíl daného ročníku. Musí jednoznačně obsahovat základní technické prvky, které má žák v daném ročníku zvládnout. Výběr studijního materiálu musí odpovídat standardům technických a teoretických požadavků jednotlivých ročníků.

Hospitační záznam, dále obsahuje jasně stanovené hodnocení práce pedagoga v hospitované hodině, závěry hospitace a podpisy ředitele a pedagoga. V případě, že se hospitace účastní i vedoucí oboru, popřípadě jiný pedagog, je i on rovněž podepsán na záznamu.

## Obecná hlediska hospitační činnosti ředitele ZUŠ

### **A) Obecná kritéria hodnocení práce pedagoga ZUŠ**

#### **1. Informačně a administrativní**

- vedení základní pedagogické dokumentace – třídní kniha, žákovská knížka (sešit), katalogy o průběhu studia, přehled o veřejných vystoupeních žáka, kvalita ročního studijního plánu práce žáků apod.,
- kvalita rozvrhu hodin vzhledem potřebám školy a zejména BOZP,
- kvalita a včasnost plnění uložených úkolů – administrativní oblast (přehledy, výkazy, tabulky apod.),
- úroveň znalosti učebních osnov a zejména učebních plánů,
- znalost vyhlášky č.71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání,
- dodržování obecně platné legislativy – klasifikace, učební plány, pracovní řád, morální profil apod.,
- veřejné umělecko-pedagogické aktivity pedagoga.

#### **2. Informačně organizační**

- informační systém – vnitřní i vnější (způsob informovanosti pedagoga rodičům o práci žáka a zpětná vazba),
- mimoškolní práce se žáky třídy, oddělení, oboru,
- propagace ZUŠ na veřejnosti – koncerty, besedy, přednášky, publikační činnost apod.

#### **3. Informačně pedagogická**

- funkčnost přípravy učitele na vyučování
- stanovení cíle vyučovací hodiny (ve vztahu k osobnosti žáka),
- volba metod a forem práce (ve vztahu k cíli vyučovací lekce),
- motivace práce žáka (během celé vyučovací lekce. Motivace k domácí přípravě, využívání klasifikačního řádu),
- rozvíjení tvořivosti žáka, estetické citění,
- rozvíjení aktivního vnímání žáka (návaznost teoretických poznatků a praktických činností, udržení pozornosti a vnímavosti žáka během vyučovací lekce apod.),
- dodržování učebních plánů – správné zařazení žáka, dodržování délky a množství přepsaných vyučovacích hodin,
- naplňování obsahu učiva,
- funkčnost výběru učební látky ve vztahu k požadavkům ročníku, technickým schopnostem a zejména psychickým možnostem žáka,
- výchovné využívání učiva (aktualizace, kulturní výročí, dějiny národa, propojenost s jinými předměty apod.),
- využívání učebních pomůcek a didaktické techniky,
- vystupování a vyjadřování vyučujícího,
- využívání odborné terminologie k věku dítěte a probírané látce,
- celkový vztah ke vzdělávanému objektu,
- dodržování pedagogicko-hygienických zásad při práci se žáky (větrání učebny, čistota pracovního prostředí, hygiena žáků, dodržování rozvrhu hodin – přestávky, zajištění odpovídající bezpečnosti žáků v prostorách školy během výuky i o přestávkách, před budovou ZUŠ apod.).

## **B Specifická kritéria hodnocení práce pedagoga ZUŠ**

### **HUDEBNÍ OBOR**

#### **I. Přípravná hudební výchova a hudební nauka**

- respektování věku a možností chápání dětí v PHV (nápaditost, hravost, hudebně pohybová výchova, využívání pohádek apod.),
- zájem dětí o výuku a docházka,
- rozvržení jednotlivých částí vyučovací lekce (opakování probraného učiva, motivace, nové učivo – vysvětlení, procvičování, shrnutí, využití hudebních nástrojů apod.),
- vyváženost jednotlivých činností (pěvecké, interpretační, poslechové, tvořivé apod.),
- využívání Orffova instrumentáře, magnetických notových tabulí, didaktické techniky,
- využívání vlastní hry učitele na hudební nástroj,
- využívání získaných dovedností a teoretických znalostí při praktickém provozování hudby (hra žáků na zobcové flétny, klávesové nástroje, sborový zpěv apod.),
- efektivnost prověřování znalostí žáků,
- aktivita žáků při opakování a procvičování učiva,
- využití časové dotace vyučovací lekce.

#### **II. Individuální nástrojová výuka**

kvalita vyučovací lekce z hlediska:

- intonace,
- rytmu,
- dynamiky a celkového hudebního výrazu,
- postupného rozvoje nástrojové techniky
  
- úroveň rozboru notového materiálu (prstoklady, smyky, hmaty apod.),
- kvalita dýchání a tvoření tónu (dechová cvičení, vydržované tóny, nátisk, jazyk, hlavový tón, vokály, artikulace apod.),
- tvořivý přístup učitele a jeho přínos ke zkvalitnění celkové úrovně vyučovací lekce,
- hra učitele na nástroj (předehrávání obtížných míst, hra druhého hlasu, doprovod, ozvěna, rytmické variace apod.),
- ukázková hra učitele na nástroj – zpěv,
- motivace žáka na domácí přípravu, kontrola domácí přípravy,
- využití zkušeností žáka a jeho vědomostí z HN při zadávání nového učiva,
- využívání nahrávek výkonu žáka (žák hodnotí vlastní výkon),
- přehled učitele o veřejném vystupování žáka (večírky, koncerty, výuka Hv na ZŠ apod.).

#### **VÝTVARNÝ OBOR**

- strukturální vyváženost jednotlivých disciplín výuky v průběhu školního roku (kresba, malba, grafika, dekorativní činnost, modelování, dějiny umění, fotografie apod.),
- kvalita připravenosti vyučovací lekce (pomůcky, využití audiovizuální techniky, práce starších žáků, práce učitele apod.),
- způsob motivace žáků (nenásilné vedení dětí od hraní k výtvarnému ztvárnění),
- uvolněnost výtvarného vyjadřování – pocit, prožitek, vztah k okolí,

- soustředěnost, dobrovolná kázeň, vzájemná pomoc, houževnatost, postoj ke kritice, samostatnost při práci, diskuse k předložené problematice, respektování názorů druhého apod.,
- způsob hodnocení prací žáků (učitel sám, za účasti žáků),
- rozvoj představivosti žáků na základě pracovního prostředí (zvuková kulisa, reprodukce obrazů apod.).

## **TANEČNÍ OBOR**

- zavádění nových prvků do praktické výuky,
- motivace žáků – úroveň výchovně vzdělávací práce učitele,
- využívání učebních pomůcek (stuhy, šátky, závoje, míče, švihadla, obruče apod.),
- využívání rytmických nástrojů při výuce,
- rozvoj vlastní fantazie žáků,
- rozsah korepetice a její úroveň,
- respektování vlastních názorů žáků, jejich usměřování a rozvoj,
- vystupování pedagoga – jednání s dětmi, rodiči apod.,
- docházka žáků do výuky.

## **LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR**

- vyváženost bloků vyučovaných předmětů (učební plány, osnovy, schopnost pedagoga reagovat na atmosféru třídy, psychika projevu),
- připravenost lekce (zde je bezpodmínečně nutné při sledování a hodnocení práce učitele neustále vnímat inspirativní podněty žáků a schopnost využívání těchto podnětů při vlastní pedagogické práci a naplnění cíle vyučovací lekce),
- umělecký projev – dramatická výchova,
- kulturní rozhled žáků,
- rozvoj dětské představivosti na základě vlivu okolí,
- rozehrání momentální životní situace.